

Informatiebericht SUA

Openbaar

Van	IND / SUA
Nummer & Titel	IB 2024/68 Beoordeling veilig derde land - Iran
Kenmerk (digijust)	
Hoofdtak	Asiel
InformIND Thema	Vw 30a. Niet ontvankelijk / Vw 30a.1c Veilig Derde land / Vw 30a.1c Informatie voor uitvoering
Relatie met	IB 2021/8 Beoordelen veilige derde landen in de asielprocedure/ Factsheet Iran
Geldig vanaf	30-10-2024
Geldig tot en met	30-10-2026

Disclaimer

Een informatiebericht is een mededeling aan de medewerkers van de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND). De informatieberichten zijn slechts tijdelijk van aard, en daarom is de geldigheidsduur beperkt. De informatieberichten helpen medewerkers van de IND om tijdig en op uniforme wijze in te spelen op actuele ontwikkelingen. In informatieberichten kan bijvoorbeeld aangegeven worden of er nieuw beleid komt, bijvoorbeeld n.a.v. een brief aan de Tweede Kamer, of dat een belangwekkende uitspraak is gedaan die nog bestudeerd wordt. Ook kan in informatieberichten aangegeven worden hoe moet worden gehandeld in afwachting van een werkinstructie of aanpassing van de beleidsregels die in de Vreemdelingencirculaire of Handleiding Rijkswet op het Nederlanderschap zijn opgenomen. Er kunnen overigens goede redenen bestaan om in een individueel geval maatwerk te leveren en van een informatiebericht af te wijken.

1. Aanleiding

Dit informatiebericht gaat over de beoordeling van Iran als veilig derde land en is een update van het IB 2020/52. dat, met dit bericht, komt te vervallen.

Zie voor [algemene informatie aangaande de toepassing van 'Veilig derde land'](#) Informatiebericht nummer [2021/8](#).

2. Inhoud/Toelichting

Voor elk land dat in zijn algemeenheid als veilig derde land wordt aangemerkt, wordt op basis van landeninformatie door de IND deze algemene beoordeling gemaakt. Bij deze beoordeling staan de volgende punten centraal:

- de mogelijkheid om asiel aan te vragen in dat land en, indien vluchtelingenschap wordt erkend, bescherming te ontvangen overeenkomstig het Vluchtelingenverdrag;
- de vraag of er gedwongen terugkeer naar het land van herkomst van asielzoekers en erkende vluchtelingen plaatsvindt in strijd met het beginsel van non-refoulement; en
- de behandeling van asielzoekers en erkende vluchtelingen in het betreffende derde land.

Hiervoor is goede landeninformatie nodig. Voor Iran heeft TOELT op in oktober 2024 een nieuwe factsheet [[interne link](#)] gepubliceerd.

Op basis hiervan heeft een nieuwe beoordeling plaats gevonden naar de vraag of Iran in het algemeen als veilig derde land kan worden aangemerkt voor asielzoekers en vluchtelingen afkomstig uit andere landen.

3. Beoordeling van Iran als veilig derde land:

Non-refoulement

Iran is partij bij de belangrijke internationale mensenrechtenverdragen, te weten: *Het Vluchtelingenverdrag van 1951 en het Internationaal verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten*. Het principe van non-refoulement is opgenomen in Iraanse asielwetgeving. Verschillende bronnen maken melding van grootschalige arrestatie en gedwongen uitzetting van in Iran verblijvende Afghanen. Omdat er geen (of nauwelijks) *refugee status determination* heeft plaatsgevonden onder de Afghanen die gedwongen uitgezet werden is niet uit te sluiten dat daarbij het non-refoulement-beginsel is geschonden. Voorts is bekend dat Afghanen aan de grens op grote schaal toegang tot Iran geweigerd wordt. Iran heeft een muur van tien kilometer gebouwd aan de grens met Afghanistan, de plannen zijn om de lengte hiervan uit te breiden.

Er is geen informatie bekend over andere groepen niet-Iraniërs dan Afghanen. Als Iraanse overheidsfunctionarissen spreken over 'illegale buitenlanders' dan worden daarmee in de praktijk Afghanen bedoeld.

Wetgeving en asielprocedure

Hoewel er volgens bronnen een wet is die voorziet in het toekennen van een vluchtelingenstatus, zou er volgens andere bronnen geen individuele asielprocedure bestaan. Voor zover er een nationale procedure bestaat, zou deze beperkingen kennen. Procedures zijn niet transparant en bescherming zou voor veel vreemdelingen in de praktijk moeilijk toegankelijk zijn.

In 2024 zouden 761.000 Afghaanse vreemdelingen onder het Amayesh-systeem vallen, waaronder de Iraanse autoriteiten de vreemdelingen voorzien van een identificerend document. Een vergelijkbaar systeem, genaamd Hoviat, geldt voor 12.000 Iraakse vreemdelingen. De documenten, die een jaar geldig zijn, bieden enige bescherming aan de houders van de kaarten, maar zouden moeilijk te vernieuwen zijn. Voorts hebben zo'n 2,2 miljoen Afghanen die zich in 2022 hebben laten registreren bij de *headcount* een *headcount slip* ontvangen die enige bescherming bood. De *headcount slip* was in beginsel geldig tot 20 januari 2023. In totaal verblijven er zo'n 3,8 miljoen vreemdelingen in Iran.

Behandeling asielzoekers en erkende vluchtelingen

De UNHCR speelt een belangrijke rol bij het ondersteunen van vluchtelingen in Iran maar asielrechtelijke en/of fysieke bescherming lijkt de UNHCR niet te kunnen bieden.

In beginsel is eerstelijnszorg beschikbaar voor alle vluchtelingen en is tweede- en derdelijnszorg beschikbaar voor geregistreerde vluchtelingen. Voorts is primair en secundair onderwijs toegankelijk voor alle vreemdelingen die zich in Iran geregistreerd hebben. Door de economische crisis zijn onderwijs en gezondheidszorg voor veel vreemdelingen in de praktijk echter niet toegankelijk. De Iraanse autoriteiten voorzien niet in huisvesting. Een klein deel van de geregistreerde vreemdelingen is gevestigd in een vluchtelingenlamp. Toegang tot legaal werk voor vreemdelingen is beperkt, zowel juridisch als in de praktijk.

4. Conclusie:

Gelet op het vorenstaande merkt de IND Iran in zijn algemeenheid niet aan als veilig derde land. De beoordeling of Iran in een individueel geval als veilig derde land kan worden beschouwd, blijft echter afhankelijk van de individuele merites van de zaak.

5. Afstemming

Dit bericht is afgestemd met JZ en DMB.